

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Dulgher Dumitru în numele inculpatului Popa Liviu și de către avocatul Canțer Serghei în numele inculpatului Mentiucov Vasili, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 13 iulie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 aprilie 2018, în cauza penală privindu-i pe

Popa Liviu Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în Xxxxx, Xxxxx;

Mentiucov Vasili Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în Xxxx, Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 09.07.2015 – 13.07.2016;
2. Instanța de apel : 01.09.2016 – 02.04.2018;
3. Instanța de recurs ordinar : 12.11.2018 – 12.12.2018.

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 13 iulie 2016, Popa Liviu, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 188 alin. (2) lit. b), c), e), 217 alin.(2) și 290 alin. (1) Cod penal, și în baza acestei Legi i s-a aplicat pedeapsă după cum urmează:

- art. 188 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal - închisoare pe un termen de 8 ani, 6 luni;
- art. 217 alin.(2) Cod penal - închisoare pe un termen de 6 luni;
- art. 290 alin.(1) Cod penal - închisoare pe un termen de 1 an;

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Popa Liviu pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 9 ani, în penitenciar de tip semiînchis.

La fel, prin aceeași sentință, Mentiucov Vasili a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 323 alin.(1) Cod penal, și în baza acestei Legi

i s-a aplicat pedeapsă cu amendă în mărime de 400 unități convenționale egal cu 8.000 lei.

Acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate Șmiler Piotr și Șmiler Natalia privind încasarea prejudiciului material și moral s-a admis și s-a încasat în mod solidar din contul inculpaților Popa Liviu și Mentiucov Vasile - ca persoane recunoscute vinovate de comiterea infracțiunii în folosul părților vătămate Șmiler Piotr și Șmiler Natalia a sumei prejudiciului material în mărime de 9.000 (nouă mii) lei și prejudiciului moral în mărime de 60.000 (șase zeci mii) lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Popa Liviu prin înțelegere prealabilă cu altă persoană, au pus la cale comiterea unui atac tâlhăresc în privința familiei Șmiler, despre care presupuneau că dețin bani, deoarece anterior de câteva ori au schimbat la Șmiler Piotr o sumă impunătoare de bani.

Iar la 12.12.2014 ora 16:30, cet. Popa Liviu și altă persoană, s-au deplasat în blocul nr. xxxx, amplasat pe Xxxxx, poziționându-se pe scara de intrare, între etajul 4 și etajul 3, așteptând sosirea familiei Șmiler. La un moment, auzind că, ascensorul s-a oprit la etajul xx a blocului, Popa Liviu și altă persoană, fiind cu glugi pe cap și fulare pe față, cu scop de a ascunde fața, adică mascați, s-au apropiat de ușa ascensorului de unde urmau să iasă familia Șmiler, în scopul atacării acestora. În același timp, altă persoană, a scos din buzunar pistol de origine nestabilă, considerând că, membrii familiei Șmiler dețin bani, a efectuat patru focuri în direcția lor, ca rezultat a cauzat părții vătămate Șmiler Piotr vătămări corporale neînsemnate și părții vătămate Șmiler Natalia vătămări corporale medii. În acest timp, Popa Liviu, se afla în spatele persoanei ce împușca și urmărea cele întâmplate.

În cele din urmă, Popa Liviu și persoana, confruntându-se cu opunere de rezistență din partea părții vătămate Șmiler Natalia, nerealizând pînă la capăt intenția de a obține careva bunuri de la familia Șmiler, s-au îndreptat în grabă spre ieșirea din blocul locativ nominalizat, și cu automobil, la volanul căruia se afla Mentiucov Vasili, în mod grăbit au părăsit locul comiterii infracțiunii, ulterior aflându-se în apropierea s. Dobrogea Veche, r-l Sîngerei, Popa Liviu și persoana, au incendiat automobilul cu care s-au deplasat, cu scop de a ascunde urmele infracțiunii.

Tot Popa Liviu, o perioadă de timp nestabilă de organul de urmărire penală, păstra în mod ilegal, fără scop de înstrăinare, la domiciliul său, amplasat în s. Xxxxx, r. Xxxx, trei sticle de masă plastică pe pereții cărora se afla rășina de cannabis. Astfel, în urma efectuării percheziției la data de 12.12.2014, la domiciliul numitului Popa Liviu, s. Xxxxx, r. Xxxxx au fost depistate și ridicate 3 sticle de masă plastică cu depuneri de culoare întunecată pe pereții acestora și cu miros specific, care conform raportului de expertiză nr. 10627 din 31.12.2014, este rășină de cannabis. Cantitatea de rășină de cannabis alcătuiește 0,034 gr, 0,24 gr și 0,011 gr (total 0,285gr) materie uscată.

Tot Popa Liviu, într-o zi nestabilă de organul de urmărire penală, a obținut și a păstrat la domiciliul său, amplasat în s. Xxxxx, un cartuș de luptă atribuit la categoria

munițiilor, fără a deține autorizația corespunzătoare. Ulterior, la 12.12.2014, în cadrul percheziției efectuate la domiciliul cet. Popa Liviu, amplasat în Xxxxx, a fost depistat și ridicat 1 cartuș. Conform raportului de expertiză nr. 10656/10657 din 05.01.2015, s-a constatat că, un obiect, prezentat la examinare, se referă la categoria munițiilor, este cartuș cu lovitura centrală, cal. 9x18mm (Makarov), confecționat în condiții de uzină în or. Iuriuzani, Federația Rusă, în anul 1976. Cartușul cal. 9x18mm (Makarov), prezentat la expertiză, este util pentru tragere.

Mentiucov Vasili la 12.12.2014 pe parcursul zilei, nepromițând dinainte, a favorizat tâlhăria săvârșită de către cet. Popa Liviu și altă persoană, la 12.12.2014 ora 16:30 pe palier și scara între etajul 4 și etajul 3 a blocul nr. xxx, amplasat pe str. xxxxx, în privința familiei Șmiler, prin faptul că în calitate de șofer a asigurat transportarea cet. Popa Liviu și altei persoane cu automobilul model „BMW” la domiciliul familiei Șmiler, apoi de la locul săvârșirii crimei către s. Xxxxx, astfel a favorizat infracțiunea dată, care potrivit art. 16 Cod penal, se atribuie la infracțiune gravă.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri :

3.1. - procurorul în procuratura mun. Bălți, Vitalie Belinschi, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței judecătorei mun. Bălți din 13.07.2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Mentiucov Vasili să fie recunoscut culpabil în comiterea infracțiunii prevăzute art.42 alin. (5), 188 lit. b), c), e) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. A include în termenul pedepsei cu închisoare termenul aflării lui Mentiucov Vasili în stare de arest preventiv din 26.02.2015 până la 08.02.2016. Măsura preventivă aplicată inculpatului Mentiucov Vasili sub formă de obligarea de a nu părăsi localitatea de schimbat în arest preventiv, luându-1 sub straja din sala judecătii, în rest sentința de lăsat fără modificări.

3.2. - părțile vătămate Șmiler Natalia și Șmiler Piotr, prin care au solicitat admiterea apelului, casarea sentinței judecătorei Bălți din 13.06.2016 în ce privește recunoașterea vinovăției și pedepsirii lui Mentiucov Vasili, emiterea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mentiucov Vasili să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. b), c), e) Cod penal și în baza acestei legi să-i fie aplicată o pedeapsă cu privarea de libertate. Ulterior, părțile vătămate Șmiler Piotr și Șmiler Natalia au depus apel suplimentar motivat, prin care au solicitat recalificarea acțiunilor lui Mentiucov Vasili de pe art. 323 alin. (1) Cod penal pe ar. 188 alin. (2) lit.b), c), e) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse privative de libertate.

3.3. - avocatul Pșeneac Parascovia în numele inculpatului Popa Liviu, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței judecătorei Bălți din 13.07.2016, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Popa Liviu, să fie achitat pe toate capetele de învinuire.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 aprilie 2018, au fost admise apelul procurorului în procuratura mun. Bălți, Vitalie Belinschi, a părților vătămate Șmiler Piotr și Șmiler Natalia, și a avocatului Pșeneac Parascovia în numele inculpatului Popa Liviu, casată parțial sentința primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, după cum urmează:

A fost încetat procesul penal în privința lui Popa Liviu, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal în temeiul art. 60 Cod penal pe motivul intervenirii termenului de prescripție.

A fost încetat procesul penal în privința lui Popa Liviu învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal în temeiul art. 2 pct.1) a Legii nr. 210 din 29.07.2016, „privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”.

A fost recunoscut vinovat Popa Liviu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. art.188 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal și în baza acestei legi, i s-a stabilit pedeapsă cu închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate Șmiler Piotr și Șmiler Natalia.

S-a încasat de la Popa Liviu în beneficiul părților vătămate Șmiler Piotr și Șmiler Natalia prejudiciul moral în sumă de 30000 lei (treizeci mii) lei.

A fost recunoscut vinovat Mentiucov Vasili în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(5); art.188 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal și în baza acestei legi, i s-a stabilit pedeapsă cu închisoare pe un termen de 8 (opt) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la Mentiucov Vasili în beneficiul părților vătămate Șmiler Piotr și Șmiler Natalia prejudiciul moral în sumă de 30000 lei (treizeci mii) lei.

S-a încasat în mod solidar de la Popa Liviu și Mentiucov Vasili în beneficiul părților vătămate prejudiciul material în sumă de 9000 (nouă mii) lei.

Hotărârea în partea încasării prejudiciului material și moral de la Mentiucov Vasili și Popa Liviu nu a fost pusă în executare.

În rest au fost menținute dispozițiile sentinței primei instanțe.

4.1. În motivarea soluției date instanța de apel a considerat, că judecând cauza penală, instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și obiectiv a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Popa Liviu de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.188 alin.(2) lit.b), c), e), art.217 alin.(2) și art.290 alin.(1) Cod penal.

La solicitarea procurorului au fost cercetate suplimentar probele scrise ale cauzei penale (f. d. 185-197, vol. VIII).

Astfel, în viziunea instanței de apel soluția instanței de fond se bazează pe probele cercetate în instanța de fond și suplimentar în cea de apel și anume: declarațiile părților vătămate Șmiler Natalia și Șmiler Piotr, declarațiile martorilor Țiglău Irina, Boz Andrian, Andrieș Artur, Tarlapan Ghenadii, Dolința Viorica, Rusu Victor, Popescu Ion, Cotiujanu Serghei, precum și probele scrise ale cauzei penale, descrise supra.

Instanța de apel nu a reținut argumentul avocatului Pșeneac Parascovia în numele inculpatului Popa Liviu, că acesta nu cunoștea că urmează să atace familia Șmiler, or, conform declarațiilor părților vătămate Șmiler Natalia și Șmiler Piotr, persoanele care le-au atacat erau cu glugi pe cap și fulare la față, astfel, Colegiul penal concluzionând că acesta avea intenția de a ataca părțile vătămate, iar faptul că nu cunoștea unde acestea locuiesc, nu demonstrează lipsa intenție date.

La fel, nu poate fi reținut argumentul apărării că, conform declarațiilor părții vătămate Șmiler Natalia, aceasta a văzut că prima persoană a împușcat și tot aceasta a lovit-o de câteva ori, după care băieții au fugit, neîntreprinzând careva acțiuni de a o deposeda de bunuri, or, Popa Liviu a fost prezent în timpul comiterii faptei, totodată nu a întreprins careva măsuri în stopare a acesteia.

Nu poate fi reținut nici argumentul apărării ce ține de faptul că probele administrate de instanța de fond nu demonstrează săvârșirea atacului tâlhăresc de către Popa Liviu, cu scop de sustragere pe motiv că atât atacul cât și violența, formează fapta de tâlhărie și sunt unite prin scopul de sustragere, or, tâlhăria se consideră consumată din primul act de atac.

La fel, vina lui Popa Liviu se confirmă și prin proces-verbal din 13.12.2014, de examinare a obiectului, prin care a fost examinat telefonul mobil de model Nokia cu IMEI Xxxx și IMEI Xxxx, depistat la locul infracțiunii, care la accesarea opțiunii Bluetooth, la ultima rubrică apare denumirea telefonului Popa Liviu. De asemenea, în secțiunea mesaje primite se observă mai multe mesaje primite de la numărul de telefon Xxxx (f.d.31, vol.I).

Ce ține de infracțiunile prevăzute de art.217 alin.(2) și 290 alin.(1) Cod penal, incriminate lui Popa Liviu, Colegiul necătfînd la faptul că inculpatul în ședința instanței de apel a recunoscut vina de comiterea infracțiunilor date, a considerat că vina lui mai este confirmată prin proces-verbal de percheziție din 12.12.2014, efectuată în gospodăria acestuia, de unde au fost ridicate 3 sticle din plastic cu depuneri de culoare neagră pe ele, cu miros specific și 3 obiecte asemănătoare cu cartușele (f.d.115,116 vol.I), raport de expertiză nr.10627 din 31 decembrie 2014, conform căruia pe pereții gărafilor din masă plastică, ridicate prin percheziție de la domiciliul lui Popa Liviu, au fost depistate urme de rășină de canabis, în care a fost depistat componentul activ-tetrahydrocannabinol, prin urmare se atribuie către substanțe narcotice. Cantitatea rășinei de canabis alcătuește 0,034 gr., 0,24 gr. și 0,011 gr., (total 0,285 gr.) materie uscată (f.d.153 vol.I), raport de expertiză nr.10656 din 05.01.2015, conform căruia în pct.3-5 urmează că, un obiect, prezentat la

examinare se referă la categoria munițiilor, este cartuș cu lovitura centrală, cal.9x18 mm (Makarov), confecționat în condiții de uzină în or.Iuriuzani, Federația Rusă în anul 1976 (f.d.169, 170, vol.I).

Ce ține de pedeapsa ce a fost aplicată inculpatului Popa Liviu, Colegiul penal a considerat necesar a înceta procesul penal în privința acestuia în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Totodată, cu referire la capătul de învinuire a lui Popa Liviu în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că Popa Liviu întrunește cerințele stipulate în art.(1) a Legii „privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”, și a admis din alte motive apelul avocatului Pseneac Parascovia în numele inculpatului Popa Liviu cu pronunțarea în privința ultimului a unei hotărâri noi, prin care să înceteze procesul penal în privința lui Popa Liviu pe art. 290 alin. (1) Cod penal în legătură cu intervenirea Legii privind amnistia.

Cu referire la pedeapsa ce a fost aplicată lui Popa Liviu pentru comiterea infracțiunii în baza art.188 alin.(2) lit. b), c), e) Cod penal, Colegiul s-a condus de prevederile art.61 Cod penal, precum și de cele ale art.75 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a reiterat că cauza a fost examinată în procedura generală, și chiar în condițiile în care inculpatul Popa Liviu nu recunoaște vinovăția pentru comiterea infracțiunii, vinovăție care în baza probelor administrate și cercetate a fost demonstrată, anterior nu a fost condamnat, circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite, nu sunt careva informații că s-ar afla la evidența medicilor narcolog și psihiatru, a comis mai multe infracțiuni, una din care atentează la viața și sănătatea persoanei, din care motive a considerat că reeducarea acestuia poate fi atinsă doar prin stabilirea pedepsei privative de libertate, iar luând în considerație că pentru comiterea infracțiunii în baza art. 188 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal legiuitorul a prevăzut pedeapsa închisorii de la 8 până la 10 ani, Colegiul penal, ținând cont că în ultimul cuvînd acesta a solicitat aplicarea în privința sa a unei pedepse mai blînde, concluzionîndu-se că recunoaște vina, a statuat posibilitatea aplicării pedepsei minime prevăzute sub formă de 8 ani închisoare cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, pedeapsă prin care se va atinge scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, reeducarea celui vinovat și prevenirea săvîrșirii de el de noi crime.

Ce ține de solicitarea apărării privind stabilirea în privința acestuia a pedepsei cu aplicarea prevederilor art.90¹ Cod penal, Colegiul penal a conchis că nu poate fi admisă, or luînd în considerație circumstanțele cauzei, ce țin de personalitatea inculpatului, gravitatea infracțiunii săvîrșite, modul de săvîrșire a acesteia împotriva părților vătămate însoțite de minor, modificările operate în Codul penal, la care se referă apărarea, nu-i sunt aplicabile inculpatului Popa Liviu.

4.2. Ce ține de hotărîrea instanței în privința inculpatului Mentiucov Vasili, prin care acțiunile acestuia au fost reîncadrate din art.42 alin.(5); 188 alin.(2) lit.b), c), e) Cod penal la art.323 alin.(1) Cod penal, Colegiul penal a considerat că instanța pripit a ajuns la o așa concluzie din următoarele considerente.

Instanța de apel a reținut prevederile art.101 alin.(1) și (3) Cod de procedură penală conform cărora, (1) fiecare, probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor; (3) Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.

Analizînd probele administrate de instanța de fond, materialele cauzei, Colegiul penal a reținut, că la examinarea cauzei respective nu s-a dat eficiență prevederilor art.93-101, 26-27 Cod de procedură penală, instanța nu a cercetat cauza multiaspectual, nu a dat aprecieri probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, în baza probelor acumulate nu a reținut just starea de fapt pe cauză.

Instanța de apel a menționat că soluția instanței de fond privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului Mentiucov Vasili în baza art.323 alin.(1) Cod penal, este neîntemeiată și contravine bazei probante existente pe cauză, cercetată în instanța de apel.

Astfel, în urma audierii părților vătămate, verificării suplimentare a probelor cauzei penale, instanța de apel a ajuns la concluzia, că vina lui Mentiucov Vasili de comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5); 188 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal este complet dovedită.

Probele indicate supra formează un probator al vinovăției inculpatului în comiterea anume a infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5); 188 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal și combat argumentele instanței de fond că Mentiucov Vasili a comis infracțiunea prevăzută de art.323 alin.(1) Cod penal, acestea confirmînd cu certitudine, că inculpatul Mentiucov Vasili, prin înțelegere prealabilă cu Popa Liviu și o persoană în privința căreia cauza a fost disjunctă, au pus la cale un atac tîlhăresc în privința familiei Șmiler despre care presupuneau că dețin bani, deoarece anterior de cîteva ori au schimbat la Șmiler Piotr o sumă impunătoare de bani.

Astfel, ei s-au înțeles cu Mentiucov Vasili să asigure transportarea cu automobilul, la domiciliul familiei Șmiler, și așteptarea cet.Popa Liviu și persoanei în privința căreia cauza a fost disjunctă, iar ultimii la rîndul său să efectueze atacul tîlhăresc asupra familiei Șmiler.

Prin urmare, la 12.12.2014, aproximativ la ora 16:30, conform înțelegerii prealabile, în scopul săvîrșirii tîlhăriei planificate, Mentiucov Vasili, care asigura transportarea complicilor săi, a plasat automobilul său în apropierea blocului locativ nr.xxxx, amplasat pe str. Xxxx, mun. Xxxx, în așteptarea complicilor săi.

Ca urmare, Popa Liviu și persoana în privința căreia cauza a fost disjunctă, ieșind din automobil, s-au deplasat în blocul nr.xxx, amplasat pe str. Xxxx, mun.

Xxxx, poziționându-se pe scara de intrare, între etajul 2 și etajul 3, așteptând sosirea familiei Șmiler.

Astfel, auzind că, ascensorul s-a oprit la etajul 2, în scara blocului unde ei se aflau și din ascensor au început să iasă oameni, persoana în privința căreia cauza a fost disjunctă și Popa Liviu, fiind mascați, cu glugi pe cap și fulare pe față, pregătite din timp, s-au îndreptat spre familia Șmiler, în scopul atacării acestora.

În același timp, persoana în privința căreia cauza a fost disjunctă, fiind mascat, a scos din buzunar pistol de origine nestabilă, presupunând că membrii familiei Șmiler dețin bani, a tras de patru ori în direcția lor, ca rezultat a cauzat părții vătămate Șmiler Piotr vătămări corporale neînsemnate și părții vătămate Șmiler Natalia vătămări corporale medii. În acest timp, Popa Liviu Ion, fiind și el mascat, se afla în spatele persoanei în privința căreia cauza penală a fost disjunctă și urmărea cele întâmplate.

În cele din urmă, persoana în privința căreia cauza penală a fost disjunctă și Popa Liiviu, nerealizând pînă la capăt intenția lor și neobținînd careva bunuri de la familia Șmiler, s-au îndreptat în grabă spre ieșirea din blocul locativ nominalizat, apoi în direcția automobilului, cu care au venit.

Ca urmare Popa Liviu și persoana în privința căreia cauza a fost disjunctă, s-au așezat în automobilul care-i aștepta, la volanul căruia se afla Mentiucov Vasili și în mod grăbit au părăsit locul comiterii infracțiunii, ulterior aflîndu-se în apropierea s.Dobrogea Veche, r-l Sîngerei au incendiat automobilul cu carea s-au deplasat.

Așa dar, analizînd în ședința de judecată probele acumulate, Colegiul penal a considerat dovedită integral vina inculpatului Mentiucov Vasili, încadrînd acțiunile acestuia în dispoziția art. 42 alin.(5), art.188 alin.(2) lit. b), c), e) Cod penal cu indicii de calificare, *complicitate prin acordarea mijloacelor pentru săvîrșirea tîlhăriei, adică atacului săvîrșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvîrșită de mai multe persoane mascate, cu aplicarea armei.*

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că, instanța de fond apreciind probele administrate la dosar, incorect a ajuns la concluzia sus indicată, neapreciind corect probele aduse de procuror.

Totodată, Colegiul penal a arătat că, infracțiunea de favorizare nepromisă din timp, este una din formele de implicare la infracțiune și presupune o activitate intenționată, care-l ajută pe infractor fără a exista o înțelegere stabilită din timp, sau în momentul săvîrșirii infracțiunii. Favorizare este o formă de sinestătătoare de activitate infracțională și constituie o implicare la infracțiunea deja săvîrșită.

Promisiunea din timp de favorizarea infractorului, de tănuire a mijloacelor sau instrumentelor de săvîrșirea infracțiunii, urmelor acesteea sau a obiectelor dobîndite pec ale criminal ori promisiunea din timp de procurare sau vindere a unor atare obiecte, nu constituie acte de favorizare, ci acte de complicitate, conform art.42 alin.(5) Cod penal.

Sub acest aspect, instanța de apel a reținut că, potrivit declarațiilor părții vătămate Șmiler Natalia, urmează că în perioada pînă la comiterea atacului tîlhăresc, timp de o lună, ea a văzut automobilul de model BMW Xxxxx, în diferite locuri aflării familiei ei, inclusiv și la parcare în nemijlocita apropiere a domiciliului lor, creîndu-i-se impresia că familia lor este urmărită, iar conform datelor din registru de evidență a mijloacelor de transport, acest automobil aparține surorii lui Mentiucov Vasili.

Tot ca dovezi în confirmarea vinovăției lui Mentiucov Vasili de comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5); 188 alin.(2) lit.b), c), e) Cod penal sîrvesc și declarațiile martorului Cotiujanu Serghei date în instanța de fond la data de 04.03.2016, conform cărora se reține că, a plasat anunț despre vînzarea automobilului BMW cu numere lituaniene, ulterior fiind telefonat de persoane cu scop de a-l procura, iar a doua zi au și venit 2 persoane la autoservisul din or. Telenești. Persoanele erau într-un automobil de culoare-sur-metalic, s-au apropiat de automobilul propus spre vînzare de model BMW cu scop de a-i vedea starea acestuia. El i-a preîntîmpinat că toate actele pe automobilul dat au expirat și că urmează să-l dea la piese. Verificînd automobilul în mișcare, persoanele au decis să-l procure convenind la prețul de xxx Euro, achitînd suma dată în lei, iar după ce au plecat nu i-a mai văzut. A menționat, că persoanele care se află în sala de judecată în calitate de inculpați se aseamănă cu persoanele ce au procurat automobilul. A mai declarat că procurarea automobilului a avut loc în decembrie 2014 aproximativ la ora 17:00, cumpărătorii cunoscînd că automobilul procurat are anumite probleme. (f.d.91-93).

Conform procesului-verbal de recunoaștere după fotografie (f.d.206 vol. I) cu participarea lui Șmiler Piotr, urmează că sub nr.2, a recunoscut persoana Mentiucov Vasili, care în luna noiembrie a fost la el și a schimbat bani.

Conform procesului-verbal de confruntare dintre martorul Bojii Andrei și inculpatul Mentiucov Vasili, urmează că acesta a recunoscut vocea lui Mentiucov Vasili, ca persoana cu care a discutat la telefon de pe telefonul găsit la locul infracțiunii în urma efectuării apelului telefonic (f.d.220 vol.I).

La fel, conform descifrărilor convorbirilor telefonice între inculpații Mentiucov Vasili, Popa Liviu și Voloșenco Serghei, în perioada premergătoare săvîrșirii atacului tîlhăresc, acestea au dus convorbiri intense, localizarea acestora în timpul convorbirilor date fiind în apropierea nemijlocită cu domiciliul familiei Șmiler blocul locativ nr. xxx de pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx.

Conform schemei deplasării inculpaților, în coroborare cu declarațiile părților vătămate și descifrările telefonice, urmează că acestea pregăteau comiterea atacului tîlhăresc asupra familiei Șmiler.

Tot în confirmarea vinovăției lui Mentiucov Vasili, Colegiul penal a reținut proces-verbal din 13.12.2014, de examinare a obiectului, prin care a fost examinat telefonul mobil de model Nokia cu IMEI 1) Xxxxx și IMEI 2) Xxxxx, depistat la

locul infracțiunii, care la accesarea opțiunii Bluetooth, la ultima rubrică apare denumirea telefonului Popa Liviu. De asemenea, în secțiunea mesaje primite se observă mai multe mesaje primite de la numărul de telefon xxxxx, număr care aparține lui Mentiucov Vasili (f.d.31 vol.I).

La fel, o probă în confirmarea vinovăției lui Mentiucov Vasili în comiterea infracțiunii, este și negarea faptului că l-a telefonat pe Popa Liviu, totodată, conform descifrărilor telefonice se confirmă contrariul și anume că Mentiucov Vasili, la moment când părțile vătămate au intrat în scara casei sale, adică cu câteva minute pînă la comiterea atacului asupra familiei Șmiler, l-a telefonat pe Popa Liviu.

Instanța de apel a mai arătat că, conform sentinței judecătoreiei Bălți în privința lui Voloșenco Serghei, cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, urmează că Mentiucov Vasili, a procurat automobilul cu nr. lituaniene împreună cu Voloșenco Serghei, astfel, pregătind comiterea infracțiunii date, care după comiterea atacului a fost ars.

Conform procesului-verbal din 21.02.2015, prin care a fost examinat pachetul de documente în formă electronică parvenite de la SA „Moldcell”, urmează că de pe telefonul mobil cu IMEI Xxxxx, pe perioada de timp 01.12.2014, 01:39:41 AM, pînă la 12.12.2014, 05:19:50 PM, perioada de solicitare a descifrărilor convorbirilor telefonice ale telefonului mobil în care a fost introdusă și a activat cartela telefonică cu nr.xxxxx, și care din declarațiile Alei Romaniuc aparține fratelui său Mentiucov Vasili, începînd cu 01:39:41 AM, pînă la 12.12.2014, 02:32:33 PM, în telefonul mobil cu IMEI-ul menționat a fost introdus și a activat cartela telefonică cu nr.xxxxx, de pe care au fost efectuate apeluri telefonice atît la nr.xxxxx, care s-a stabilit că aparține lui Voloșenco Serghei, cît și pe nr.de telefon xxxx, care s-a stabilit că aparține lui Popa Liviu. Începînd cu data de 11.12.2014, precum și 12.12.2014, ora 04.01-04.52 PM, telefonul cu IMEI-ul sus menționat s-a aflat în raza de acțiune a celulelor BLTAX1, amplasat în nemijlocita apropiere a blocului de locuit pe adresa str. Xxxxx (f.d.87 vol. III).

Conform raportului de analiză pe cauza penală nr.2014041729, urmează că între numerele xxxxxxxx, există legături directe și indirecte (f.d.161-168 vol. III).

Colegiul penal a considerat, că toate probele existente în prezenta cauză, privite în cumul, nu pot fi puse la îndoială, și întru totul confirmă săvîrșirea anume infracțiunii de complicitate la tîlhărie de către Mentiucov Vasili, acțiuni încadrate în prevederile art. 42 alin.(5); art. 188 alin. (2) lit. b), c) e) Cod penal, or, acesta pînă la comiterea infracțiunii a participat la procurarea automobilului, a urmărit victimele, totodată a așteptat la volanul automobilului complicitii lîngă blocul unde a avut loc infracțiunea, după care au plecat împreună.

Astfel, concluzia instanței de fond privind constatarea comiterii infracțiunii prevăzute de art.323 alin.(1) Cod penal, este una eronată ce vine în contradicție cu probele cauzei penale.

În asemenea împrejurări, instanța de fond a comis erori de drept, care urmează a fi corectate prin casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a lui Mentiucov Vasili în baza art. 42 alin.(5); art. 188 alin. (2) lit. b), c) e) Cod penal.

Cu referire la pedeapsa ce a fost stabilită inculpatului Mentiucov Vasili pentru infracțiunea prevăzută de art.42 alin.(5), art.188 alin. (2) lit.b), c), e) Cod penal, instanța de apel s-a condus de prevederile art. 61 Cod penal, precum și de prevederile art.75 alin.(1) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal a constatat că, infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria celor grave, date despre aflarea acestuia la evidența medicului psihiatru și narcolog nu sunt.

Circumstanțe atenuante conform art.76 Cod penal, în privința acestuia nu au fost constatate, circumstanțe agravante conform art.77 Cod penal, Colegiul penal a constatat comiterea infracțiunii prin orice formă de participație.

La fel, instanța de apel a constatat că anterior inculpatul Mentiucov Vasili nu a fost judecat, despre care fapt a ținut cont la stabilirea pedepsei.

Colegiul penal a apreciat critic autodenunțul lui Mentiucov Vasili și nu-l va aprecia ca o circumstanță atenuantă, or, acesta s-a autodenunțat de comiterea altei infracțiuni, totodată peste o perioadă de două luni.

În baza celor relatate mai sus, Colegiul a concluzionat că reeducarea inculpatului Mentiucov Vasili, este posibilă numai în condiția izolării de societate, urmînd a-i fi stabilită pedeapsa închisoare pe termen de 8 (opt) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4.3. Cu referire la acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate Șmiler Piotr și Șmiler Natalia ce ține de latura prejudiciului material, Colegiul penal a indicat, că instanța de fond corect a încasat de la inculpații Popa Liviu și Mentiucov Vasili în beneficiul părților vătămate Șmiler Piotr și Șmiler Natalia suma de 9000 (nouă mii) lei, această sumă fiind confirmată prin materialele cauzei prezentate de victime.

Cu referire la pretenția părților vătămate privind repararea prejudiciului moral, Colegiul penal a conchis că instanța de fond incorect a dispus încasarea de la inculpații Popa Liviu și Mentiucov Vasili a acestuia în mod solidar, or, ținînd cont de normele legale, în cazul în care cererea de reparare a prejudiciului moral a fost înaintată în instanța de judecată către doi sau mai mulți reclamați și prin hotărîrea pronunțată aceasta a fost admisă, prejudiciul moral se încasează aparte și nu solidar.

La stabilirea necesității încasării prejudiciului moral și mărimii acestuia, Colegiul s-a condus de prevederile art.1398 alin.(1) Cod civil, art.1422 alin.(1), (2) Cod civil, art.1423 alin.(1), (2) Cod civil.

Raportînd normele legale vizate la caz, instanța de apel a constatat, necesar a admite cerința privind încasarea prejudiciului moral în sumă de cîte 30000 lei de la fiecare inculpat, această sumă fiind în corespundere cu trauma psihologică suportată de către părțile vătămate, în rezultatul acțiunilor infracționale ale inculpaților, totodată fiind și raportată către circumstanțele cauzei.

Sub acest aspect, Colegiul penal a reținut că, la momentul comiterii infracțiunii, părțile vătămate se aflau și în prezența fiului minor Șmiler Damir de vîrsta de 6 ani, care la fel s-a speriat, avînd o traumă psihologică, totodată și de posibilitatea reală de executare a hotărîrii.

Totodată, Colegiul penal a reiterat și faptul, că hotărîrea instanței de apel în partea încasării prejudiciului moral și material de la Mentiucov Vasili și Popa Liviu nu urmează a fi pusă în executare, or, atît potrivit declarațiilor părților vătămate Șmiler Natalia și Șmiler Piotr, precum și prin recipisele anexate la materialele cauzei, ei nu au careva pretenții privitor la restituirea prejudiciului atît în latura materială cît și morală, sumele solicitate fiind deja restituite de către inculpați.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești au declarat recursuri ordinare :

5.1. – avocatul Dulgher Dumitru în numele inculpatului Popa Liviu în termen, prin care indicînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială în partea stabilirii pedepsei a hotărîrilor contestate, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărîri prin care să fie încetat procesul penal în privința lui Popa Liviu, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal în temeiul art. 60 Cod penal pe motivul intervenirii termenului de prescripție. Să fie încetat procesul penal în privința lui Popa Liviu, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal în temeiul art. 2 pct. 1) al Legii nr. 210 din 29.07.2016, „privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”. Să fie recunoscut vinovat Popa Liviu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal și în baza acestei legi, să-i fie stabilită cu aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal pedeapsa închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu executarea a jumătate de pedeapsă sub formă de 4 ani în penitenciar de tip semiînchis, iar cealaltă jumătate să fie suspendată.

În motivarea cererii de recurs recurentul indică următoarele motive :

- instanța de fond și instanța de apel nu a dat o apreciere justă argumentelor părții apărării conform căroră: Popa Liviu a recunoscut comiterea infracțiunii, s-a căit sincer, a ajutat organul de urmărire penală la descoperirea infracțiunii, la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat, paguba a fost restituită, părțile vătămate nu au față de inculpat careva pretenții;

- astfel, concluziile instanței de apel referitor la faptul, că prevederile art. 90¹ Cod penal nu se referă și nu pot fi aplicate față de inculpatul Popa Liviu sunt neîntemeiate, deoarece conform prevederilor art. 90¹ Cod penal alin. (1) : „în cazul în care instanța de judecată, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd în hotărîre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei. Prima

parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei se suspendă... (3) În cazul infracțiunilor grave, partea de pedeapsă ce trebuie executată în penitenciar nu trebuie să fie mai mică decât jumătate din pedeapsa stabilită de instanța de judecată.”;

- însuși toate circumstanțele atenuante indicate mai sus dau posibilitatea de a face concluzia că nu este rațional ca inculpatul Popa Liviu să execute întreaga pedeapsă;

- deasemenea, instanța de judecată ilegal a încasat de la inculpatul Popa Liviu în numele părților vătămate a sumei de 30000 lei, deoarece la materialele cauzei penale sunt prezente recipisele părților vătămate Șmiler Piotr și Șmiler Natalia prin care ultimii declară că nu au nici o pretenție față de inculpatul Popa Liviu, deoarece acțiunea civilă a fost satisfăcută;

- la pronunțarea deciziei instanța de apel nu a individualizat corect pedeapsa ce urma a fi aplicată inculpatului și a derogat de la prevederile art. 75 Cod penal;

5.2. - avocatul Canțer Serghei în numele inculpatului Mentiucov Vasili în termen, prin care indicând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel, cu menținerea fără modificări a sentinței primei instanțe, prin care Mentiucov Vasili a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 323 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 400 unități convenționale.

În motivarea cererii de recurs recurentul indică următoarele motive :

- recurentul consideră că în cadrul cercetării judecătorești nu a fost dovedită vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) Cod penal, și astfel instanța de apel ilegal a admis apelul, condamnd inculpatul în baza acestui articol la o pedeapsă cu închisoare de 8 ani;

- recurentul consideră că instanța de fond corect a apreciat și a stabilit prezența în acțiunile lui Mentiucov Vasili a componentei de infracțiune prevăzute la art. 323 Cod penal, și corect l-a condamnat pe acesta în baza acestui articol;

- astfel, instanța de fond, cercetînd nemijlocit sub toate aspectele probele prezentate de către părți, inclusiv documentele și procesele-verbale ale unor acțiuni de urmărire penală prezentate în ședință, corect a conchis că învinuirea formulată inculpatului nu a fost confirmată;

- instanța de judecată audiind participanții la proces, examinând materialele dosarului corect a considerat că în privința inculpatului Mentiucov Vasili urmează a fi pronunțată o sentință de condamnare în baza art. 323 Cod penal. În procesul cercetărilor judiciare partea acuzării n-a demonstrat și nu a susținut prin probe certe și pertinente acuzarea adusă inculpatului precum că el a comis, infracțiunea prevăzută de art. 188 Cod penal, adică tîlhărie;

- poziția acuzatorului de stat se întemeiază pe declarațiile martorilor audiați în cadrul cercetării judecătorești, care, nu au furnizat instanței de judecată suficientă informație, pentru a se considera că declarațiile acestora pot fi apreciate drept probe

pertinente, concludente și utile, care ar confirma vinovăția inculpatului, mai mult ca atât recurentul consideră că unii martori pe prezenta cauză penală sunt colaboratori operativi care s-au ocupat cu documentarea cazului dat, și în asemenea circumstanțe declarațiile lor nici nu urmau a fi luate în considerație de către instanță la adoptarea deciziei sale, deoarece martorii dați sunt persoane cointeresate în adoptarea unei sentințe de condamnare;

- instanța de fond la adoptarea sentinței de condamnare a lui Mentiucov Vasili corect a statuat că potrivit prevederilor art.49 Cod penal, favorizarea infractorului, precum și tănuirea mijloacelor sau instrumentelor de săvârșire a infracțiunii, a urmelor acesteia sau a obiectelor dobândite pe cale criminală atrag răspunderea penală, în condițiile art.323, numai în cazul în care nu au fost promise din timp, astfel a constatat lipsa în acțiunile lui Mentiucov Vasile a elementelor constitutive ale participării la tâlhărie - faptă prevăzută de art.art.42, 188 Cod penal. Însă acțiunile acestuia formează elementele constitutive ale favorizării - faptă prevăzută de art.323 alin. (1) Cod penal;

- astfel, recurentul consideră că instanța de apel greșit a pus la baza deciziei de condamnare probe descrise în decizie, probe care au fost descrise și în rechizitoriul procurorului, fără a le da o apreciere juridice în coroborare una cu alta;

- în aceste circumstanțe recurentul consideră că instanța de apel la examinarea cauzei penale și a apelului nu a luat în considerație multe circumstanțe, bazându-se doar pe cele indicate de către acuzatorul de stat în apelul său;

- dacă reieșind din apelul declarat de către acuzatorul de stat Vitalie Belinschi precum ca instanța de fond eronat a ajuns la concluzia, că atacul tâlhăresc asupra familiei Șmiler a fost săvârșit de către inculpatul Popa Liviu împreună cu altă persoană (Voloșenco Serghei), și greșit a calificat acțiunile inculpatului Mentiucov Vasili în baza art.323 alin. (1) Cod penal, și anume favorizarea tâlhăriei săvârșită de către cet. Popa Liviu cu o altă persoană;

- astfel toate probele indicate de acuzare, care au fost luate în considerație de instanța de apel la adoptarea deciziei sale nu indică direct la faptul că Mentiucov Vasili ar fi comis atacul asupra părților vătămate, acestea fiind niște probe indirecte care nu pot servi la condamnarea unei persoane, fapt stabilit și constatat de instanța de fond, care după părerea apărării corect a ajuns la concluzia sa referitor la acțiunile lui Mentiucov Vasili.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul și părțile vătămate Șmiler Piotr și Șmiler Natalia au depus referințe privind opinia lor asupra recursurilor ordinare declarate de avocatul Dulgher Dumitru în numele inculpatului Popa Liviu și de către avocatul Canțer Serghei în numele inculpatului Mentiucov Vasili, considerându-le inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

Procurorul a menționat că recurenții nu sunt de acord cu modalitatea de apreciere a probelor, temei ce nu este prevăzut de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală.

Părțile vătămate au menționat că toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, concluziile privind vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză, iar motivele aduse de recurenți, precum că instanța nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar, țin de starea de fapt a cauzei și nu sunt prevăzute ca temei pentru recurs în art. 427 Cod de procedură penală.

La fel, părțile vătămate menționează că instanța de apel judecând cauza s-a pronunțat argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, iar decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care a dus la caz primirea unei hotărâri legale și întemeiate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art.422 Cod de procedură penală și au declarat recursuri ordinare în termen.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

7.1. Cu privire la recursul declarat de către avocatul Dulgher Dumitru în numele inculpatului Popa Liviu.

Recurentul în recursul ordinar declarat, indică temei de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, însă fără a fi descrise pe larg și la concret cu ce anume nu este de acord.

Colegiul penal constată, că lecturînd textul deciziei instanței de apel, se observă că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiului prevăzut de art.427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Totodată, din textul recursului rezultă că acesta critică decizia instanței de apel în partea aplicării pedepsei în baza art. 188 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal, temei ce se încadrează la prevederile art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, solicitînd aplicarea prevederilor art.90¹ Cod penal.

În acest sens, Colegiul penal menționează că temeiul de recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, nu s-a confirmat în prezenta cauză, întrucît instanța de apel i-a aplicat inculpatului Popa Liviu în baza art.188 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal, o pedeapsă echitabilă și în limitele Legii penale, ținînd cont de circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, consecințele infracțiunii și scopul pedepsei de corectare și reeducare a condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane.

Potrivit prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rîndul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În acest context, Colegiul penal consideră că la aplicarea pedepsei inculpatului Popa Liviu pentru infracțiunea comisă, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, ținînd cont de personalitatea inculpatului, anterior nu a fost condamnat, circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite, nu sunt careva informații că s-ar afla la evidența medicilor narcolog și psihiatru, a comis mai multe infracțiuni, una din care atentează la viața și sănătatea persoanei, în ședința instanței de apel a recunoscut vina de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (2) și art. 290 alin. (1) Cod penal, iar în comiterea infracțiunii art. 188 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal nu a recunoscut vina, astfel, corect a ajuns la concluzia, că scopul restabilirii echității sociale, educativ și preventiv al pedepsei în cazul lui Popa Liviu poate fi atins prin stabilirea pedepsei, cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis ce ține de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal, aceasta fiind una în măsură să asigure realizarea scopului legii penale, și anume restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane, luîndu-se în considerație toate circumstanțele pe caz și faptul că sancțiunea normei penale reglementată la art. 188 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal prevede următoarea categorie de pedeapsă - închisoare de la 8 la 10 ani. Iar pe capetele de învinuire ce ține de infracțiunile prevăzute de art. 217 alin. (2) și art. 290 alin. (1) Cod penal, Colegiul menționează că just instanța de apel a încetat procesul în privința inculpatului Popa Liviu pe aceste 2 infracțiuni pe motivul intervenirii termenului de prescripție și în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, motive care sunt expuse pe larg în decizia instanței de apel și pe care instanța de recurs ordinar le însușește.

Referitor la solicitarea recurentului cu privire la „*rejudicarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie încetat procesul penal în privința lui Popa Liviu, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal în temeiul art. 60 Cod penal pe motivul intervenirii termenului de prescripție. Să fie încetat procesul penal în privința lui Popa Liviu, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal în temeiul art. 2 pct. l) al Legii nr. 210 din 29.07.2016, „privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”*, Colegiul penal o consideră neîntemeiată și menționează că instanța de apel în privința acestor 2 infracțiuni comise de către inculpatul Popa Liviu exact asta a și aplicat, ceea ce este menținut și de către instanța de recurs ordinar.

Cu privire la solicitarea recurentului privind *aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, în privința inculpatului Popa Liviu, cu executarea a jumătate din pedeapsa stabilită de 8 (opt) ani închisoare, - sub formă de 4 ani în penitenciar de tip semiînchis, iar cealaltă jumătate să fie suspendată*, Colegiul penal o consideră neîntemeiată, fiind inaplicabilă în speța dată, inculpatului Popa Liviu, luând în considerație circumstanțele cauzei, ce țin de personalitatea inculpatului, gravitatea infracțiunii săvârșite, care atentează la viața și sănătatea persoanei, modul de săvârșire a acesteia împotriva părților vătămate care erau însoțite de minor, consicinențele și rolul acestuia în comiterea infracțiunii.

Mai mult, că aceste argumente au fost respinse și de către instanța de apel în decizia adoptată, care și-a motivat legal soluția privind neaplicarea prevederilor art.90¹ Cod penal în privința inculpatului, iar careva motive noi recurentul n-a invocat.

În concluzie, Colegiul penal conchide că temeiurile indicate de avocatul Dulgher Dumitru în numele inculpatului Popa Liviu nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei adoptate pe caz și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7.2. Cu privire la recursul declarat de către avocatul Canțer Serghei în numele inculpatului Mentiucov Vasili.

Autorul recursului invocă prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Verificând legalitatea hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocînd în acest context următoarele.

Referitor la temeiul de recurs invocat de recurent prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul penal constată că temeiul menționat nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunțîndu-se asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, hotărîrea cuprinzînd motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

În această ordine de idei, Colegiul penal remarcă faptul, că potrivit art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificîndu-le sub aspectul pertinenței și concludenței, atît pe cele obținute în procesul urmăririi penale cît și în cadrul ședințelor de judecată, cît ale apărării atît și ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția inculpatului Mentiucov Vasili privind săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 188 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal, să fie întemeiată și legală.

Conținutul probelor și admisibilitatea lor, este analizată în textul hotărîrii judecătorești atacate, reflectate în decizia instanței de apel (f.d.185-197, vol. VIII), instanța de apel expunîndu-se în mod argumentat și asupra motivelor relevante invocate în apelurile procurorului, a părților vătămate și a avocatului Pșeneac Parascovia în numele inculpatului Popa Liviu, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și le însușește. Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe și argumente nu s-au stabilit în instanța de recurs.

Colegiul penal menționează, că argumentele invocate de recurent și în acest sens, nu constituie o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția, deoarece instanța de apel și-a întemeiat concluzia privind condamnarea inculpatului Mentiucov Vasili pe cumulul de probe ce se conțin în dosar și care au fost apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Lecturînd materialele dosarului penal se constată că recurentul critică vinovăția,

temei prevăzut de art. 427 al. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Instanța de recurs atestă că, criticile formulate de recurent sub aspectul art. 427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel și asupra lor aceasta s-a pronunțat, dându-le o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg, concluzii pe care instanța de recurs le însușește și nu consideră necesar repetarea acestora.

De remarcat este, că acest temei pentru recurs este aplicabil atunci, când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii, însă, în opinia Colegiului penal, instanța de apel a apreciat probele din dosar potrivit prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă privind condamnarea inculpatului Mentiucov Vasili, deoarece în acțiunile lui sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (5), art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, concluzie a cărei motivare a fost pe larg expusă în decizia instanței de apel (f.d.201-207, vol. VIII), motivare pe care instanța de recurs o însușește și nu o consideră necesar de a o reitera.

Este de menționat că potrivit prevederilor art.27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, că aprecierea sau reaprecierea probelor este o competență și prerogativă legală a instanțelor de fond și nu constituie un temei de drept separat de casare din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală, astfel că invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar drept temei de casare este lipsită de suport legal.

Referitor la argumentul adus de recurent, precum că „ *toate probele indicate de acuzare, care au fost luate în considerație de instanța de apel la adoptarea deciziei sale nu indică direct la faptul că Mentiucov Vasili ar fi comis atacul asupra părților vătămate, acestea fiind niște probe indirecte care nu pot servi la condamnarea unei persoane, fapt stabilit și constatat de instanța de fond*”, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat și menționează în acest sens că probele anexate la materialele cauzei penale formează un probator al vinovăției inculpatului Mentiucov Vasili în comiterea anume a infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(5), 188 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal și combat argumentele recurentului cu privire la menținerea sentinței primei instanțe precum că Mentiucov Vasili a comis infracțiunea prevăzută de art.323 alin.(1) Cod penal, acestea confirmând cu certitudine, că inculpatul

Mentiucov Vasili, prin înțelegere prealabilă cu Popa Liviu și o persoană în privința căreia cauza a fost disjunctă, au pus la cale un atac tâlhăresc în privința familiei Șmiler despre care presupuneau că dețin bani, deoarece anterior de câteva ori au schimbat la Șmiler Piotr o sumă impunătoare de bani, acțiuni ce corect au fost încadrate în dispoziția art. 42 alin.(5), art.188 alin.(2) lit. b), c), e) Cod penal cu indicii de calificare, *complicitate prin acordarea mijloacelor pentru săvârșirea tâlhăriei, adică atacului săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșită de mai multe persoane mascate, cu aplicarea armei, soluția în acest sens fiind motivată just în pct.4.2. din prezenta decizie.*

Colegiul menționează, că infracțiunea de favorizare nepromisă din timp, este una din formele de implicare la infracțiune și presupune o activitate intenționată, care-l ajută pe infractor fără a exista o înțelegere stabilită din timp, sau în momentul săvârșirii infracțiunii. Favorizarea infractorului, se face pentru a îngreuna sau zădărnici urmărirea penală, judecarea cauzei sau executarea pedepsei, ori pentru a-i asigura infractorului folosul sau produsul infracțiunii.

O condiție esențială a favorizării, constă în faptul ca ajutorul acordat unui infractor, să nu fi fost adus la îndeplinire în baza unei înțelegeri anterioare, intervenite înainte sau în timpul săvârșirii infracțiunii de către infractor.

Promisiunea din timp de favorizarea infractorului, de tănuire a mijloacelor sau instrumentelor de săvârșirea infracțiunii, urmelor acesteea sau a obiectelor dobândite pe cale criminală ori promisiunea din timp de procurare sau vindere a unor atare obiecte, nu constituie acte de favorizare, ci acte de complicitate, conform art.42 alin.(5) Cod penal.

Favorizare este o formă de sinestătătoare de activitate infracțională și constituie o implicare la infracțiunea deja săvârșită, circumstanțe, ce la caz eronat a fost constatată de prima instanță, încadrând neîntemeiat acțiunile inculpatului în baza art.323 alin. (1) Cod penal, deoarece la caz s-a stabilit cu certitudine participarea inculpatului Mentiucov Vasili în calitate de complice la comiterea tâlhăriei or, acesta pînă la comiterea infracțiunii a participat la procurarea automobilului, a urmărit victimele, totodată a așteptat la volanul automobilului complicitii lîngă blocul unde a avut loc infracțiunea, după care au plecat împreună.

Sub acest aspect, instanța de apel întemeiat a reținut ca dovezi în confirmarea vinovăției lui Mentiucov Vasili de comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5), 188 alin.(2) lit.b), c), e) Cod penal: declarațiile părții vătămate Șmiler Natalia, din care rezultă, că *„în perioada pînă la comiterea atacului tâlhăresc, timp de o lună, ea a văzut automobilul de model BMW Xxxxx, în diferite locuri aflării familiei ei, inclusiv și la parcare în nemijlocita apropiere a domiciliului lor, creîndu-i-se impresia că familia lor este urmărită, iar conform datelor din registru de evidență a mijloacelor de transport, acest automobil aparține surorii lui Mentiucov Vasili”;*

declarațiile martorului Cotiujanu Serghei, conform cărora „*acesta a recunoscut inculpații, ca persoanele cărora le-a vândut automobilul BMW cu numere lituaniene, în decembrie 2014 aproximativ la ora 17:00, cumpărătorii cunoscând că automobilul procurat are anumite probleme*”; procesul-verbal de recunoaștere după fotografie (f. d. 206, vol. I) cu participarea lui Șmiler Piotr, conform căruia „*acesta sub nr.2, a recunoscut persoana Mentiucov Vasili, care în luna noiembrie a fost la el și a schimbat bani*”; procesul-verbal de confruntare dintre martorul Bojii Andrei și inculpatul Mentiucov Vasili, din care rezultă că „*acesta a recunoscut vocea lui Mentiucov Vasili, ca persoana cu care a discutat la telefon de pe telefonul găsit la locul infracțiunii în urma efectuării apelului telefonic*” (f. d. 220, vol. I).

La fel, conform descifrărilor convorbirilor telefonice între inculpații Mentiucov Vasili, Popa Liviu și Voloșenco Serghei, în perioada premergătoare săvârșirii atacului tâlhăresc, acestea au dus convorbiri intense, localizarea acestora în timpul convorbirilor date fiind în apropierea nemijlocită cu domiciliul familiei Șmiler, blocul locativ nr. xxxxx de pe str. XXxxx, mun. Xxxxx.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține, că argumentele invocate de recurent privind menținerea sentinței primei instanțe, nu pot fi acceptate, deoarece instanța de apel și-a întemeiat concluzia privind condamnarea inculpatului pe cumulul de probe ce se conțin în dosar și care au fost examinate, verificate și apreciate corect prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, soluția adoptată corespunde tuturor rigorilor legale.

7.3. Privind pedeapsa numită inculpatului Mentiucov Vasili, Colegiul penal lărgit, reține, că aceasta este una echitabilă, în limitele legii, ținând cont de criteriile de individualizate a pedepsei, în corespundere cu prevederile art.7,75-78 Cod penal, soluția instanței de apel fiind una legală și întemeiată, careva temei de a interveni la caz lipsește.

Reieșind din cele menționate supra, Colegiul penal conchide, că în speța dată nu se constată erorile de drept prevăzute de art. 427 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

7.4. Cu referire la soluționarea acțiunii civile înaintate de părțile vătămate Șmiler Piotr și Șmiler Natalia, Colegiul reține, că aceasta a fost soluționată în strictă conformitate cu normele relevante, temei de a interveni în această parte în hotărârea contestată la fel lipsește.

7.5. În acest context, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Dulgher Dumitru în numele inculpatului Popa Liviu și de către avocatul Canțer Serghei în numele inculpatului Mentiucov Vasili și potrivit legii se impune inadmisibilitatea lor, deoarece recursurile declarate sunt vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Dulgher Dumitru în numele inculpatului Popa Liviu și de către avocatul Canțer Serghei în numele inculpatului Mentiucov Vasili, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 aprilie 2018, în cauza penală privindu-i pe **Popa Liviu Xxxxx și Mentiucov Vasili Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **24 ianuarie 2019**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie